

Maria Beneyto

Bressoleig a l'insomni de la ira

Ella podria fer-ho, com ho feia
quan l'infantesa teua reclamava
bressoleig i cançons. Ella sabia
adormir a la ira, acaronar-la,
i defensar-te del malson de dur-la
tothora al teu costat. Tu no saps fer-ho.
No s'adorm. Li fa mal alguna cosa
que a tu et fa mal també. I en vindre el dia
us trobarà nedant claror i insomni.
Ja ho veus: no vol la ira amb tu adormir-se.
No la saps bressolar com cal. L'enutja
la teua torpitud en intentar-ho.
(Ella sí que sabia...)

BRESSOLEIG A L'INSOMNI DE LA IRA

Ella podria fer-ho, com ho feia
quan la infantesa teua reclamava
bressoleig i cançons. Ella sabia
adormir la ira, acaronar-la,
i defensar-te del malson de dur-la
tothora al teu costat. Tu no saps fer-ho.
No s'adorm. Li fa mal alguna cosa
que a tu et fa mal també. I en vindre el dia
us trobarà nedant claror i insomni.
Ja ho veus: no vol la ira amb tu adormir-se.
No la saps bressolar com cal. L'enutja
la teua torpitud en intentar-ho.
(Ella sí que sabia...)

AVUI, ACÍ

Dius que hi ha boira, però no t'adones
que el sol resta al darrere.
Calla l'auguri
i domina el control
de la distància.
Van els xiquets
en edat escolar, a fer-se hòmens.
Les dones de mercat i pa calent,
transvestides d'ocell, van cridaneres
per l'angoixa i la pressa,
i aquell frare captaire, que duu el llop
de Francesc d'Assís, al costat passa
entre un bon toll de mascarots que animen
la processó del dia.
Ix al carrer. Compra al mercat
fruita fresca i partícules disperses
del gran goig del matí.
Fes-te un somriure que s'assemble al frare
i no refuses la presència
dels mascarots, amb les obscenitats
que es posen al davant. No restes
al teu racó, plorant-te.
Més aviat, renuncia
al patiment per tu.
Pensa't un bri només
del que tots som ací i ara.

Accepta l'aire
que entre tots respirem,
i accepta, sí, també, que no sigues
el que voldries ser.
Roses vindran que vulguen concedir-te
un pètal, un potser
de la seua flairor i el seu miracle.
De moment, no t'angoixes
i no demanes més.

FLAMES D'INSOMNI

La claustrofòbia veu la porta oberta
i se'n fuig. La ira té la veu avergonyida
de suportar el que no vol
—i encara dir que tot va bé—
i, a soles, quan no la sent ningú, té ganes
d'udolar, i udola.
En dissoldre el fantasma de la nit
les seues malalties per la casa,
tot resta com li cal. La ira,
que és brutal i potser contradictòria,
no té avui ganes de plorar. Voldria
que se sentira a Calcuta. No l'animes
a fer-ho. Amb bramulets suaus, feréstecs
no la porte a l'extrem de la venjança.
Amaga el ganivet, distrau-la.
L'àngel-dimoni tornassolat, balla,
al voltant del captaire que duu un àspid
al coll, en compte de bufanda, i conta
com va ser la caiguda de l'Imperi
Romà. Tu encens els llums i penses
si restar-li al record esdevingut
el que voldries oblidar, faria
la cosa suportable.
Vas per lliure al cansament, que el dia

constrenyidor, empena, i no pots ara
en la nit, ficar el cap al túnel
del son, refugiant-te.
Hi ha un arsenal que sembla
voler-se violència. I, a la cuina,
el foc, a la capseta, guarda
incendis adormits. (Ara és la ira
la que somnia, en tu, fer-se foguera,
explosió i potser diluvi
si el mar hi col·labora.) No, vine al caliu,
fes nono. Recolzem-nos al coixí.
Ahir, filleta, els teus varen matar
un toll de criatures indefenses.
No vulgues semblar-te
a la seua insultant ferocitat. Ja ho sé:
t'enutja el fet d'haver de callar i fer somriures,
quan tu voldries bramular, forçar
la gola al màxim. Ja ho sé, filla.
Jo sent arran del cor el que et fa mal.
Voldries un fusell i matar pedres
—que no ets capaç de més— i udolar a la lluna
com els llops, i fer-li sang al monstre
que té l'aspecte, la figura
de tu, de mi, dels nostres dubtes,
el nostre maldecap, i fins l'errònia
naturalesa, que alguns dies sembla
voler-nos éssers clars i purs, junt amb el miracle
d'una pau invisible, d'un amor
ple de mel —i de mosques—
que potser no seria l'escaient tampoc...

(La claustrofòbia, torna.
Massa soroll en llibertat, l'atordeix,
i ve a tancar-se a casa,
per a patir com cal.)

TRANSEÜNT DEL CAPVESPRE

Vas per carrers poc transitats i et trobes
–de dia encara– els masclets equívocs
de la nit, oferint-se en les disfresses
que se suposen ben atractives. Creua
una dona –o potser no– que ara es dreça
hieràtica, dramàtica, fugida
de Yerma o de la casa irrespirable
on la Bernarda Alba suspenia
la llibertat, i fins l’amortallava.
De dol, la dona va silenciosa
–si és que és dona– i no t’agrada massa
reconèixer en ella o ell, a l’ombra
que farà riure o matarà, esglaiant-la,
l’esperança amb cabells tintats de sofre.
I vénen les preguntes, les de sempre,
les que mai no diran que la resposta
és tan clara com l’aigua i cap en ella
eixa ambulància on la ferida plora,
l’home que no té dents per al somriure,
les cases que la mort va deixant buides,
els llits que rebolica la luxúria
i les flors innocents –o indecents– que obrin
els pètals, en nuesa ben activa...
I tu, ja ho pots saber, més val que calles
oferint beneplàcit a la vida.
Què més podries fer? Resignar-te

i odiar-te al mateix temps, és l'únic
que si tu no ets ben mort encara et resta.
(Voldries reintegrar-li al temps alhora
aquells diners tan bruts que t'embrutaren
però es inútil, puix si el temps refusa
fer tractes amb el que és passat, no penses
que mai voldrà tornar-te les besades
que et va arrencar ahir, amb les promeses
que mai no varen ser acomplides.)

ELS DIES BRUTS

Els dies bruts en què la por es tanca
en si mateixa, no haurien de ser dies
naturals i plurals, i plens de força,
com els que tenen la llavor a punt
de pujar a la vida i dur a l'aire
els beneïts fruits tendres de la pau.
Els dies en què el buit té casa feta
a l'ombra i plou el que no era
escaient al silenci que els proposa
emmudir, els dies de la taca
grassa que cau del cel i esbrina
el que tenim, espionatge inútil
que no ens troba ni a l'hora de dinar
ni l'endemà insisteixen, què demostren
amb cansaments endarrerits i goles
per a la veu afònica dels núvols?
Els dies i tu, aneu coixim-coixam pel temps
que és un vidre que es trenca i fa malures
als peus sense sandàlies
que varen despullar de llur defensa
els sabaters en disconforme vaga.
Dies sense claror, que s'espurnegen
amb el pixum dels angelets, són dies
per a fugir del seu alé a misèria
i amagar-se al record, que és una illa
transformable i elàstica, segura

com el claustre matern, on l'hemorràgia
de la sang del verí no arriba. Els dies
bruts, que són la claveguera
surant, són els teus, però hi ha pluges
al món, i els dies bruts potser es netegen,
es deixen netejar, com xiquets amb problemes
de malaltia greu, que es recorden
de l'aigua neta i la flairor de roses.

ELLS I TU

És gent desconeguda, gent estranya,
i més encara perquè, de vegades,
vas creure que no ho era.
Quelcom fa mal al costellam de l'ànima
i fa fred aquest juny que olora
la mar, desconfiadament.
Gent sense rostre
que passa amb por i pressa, cridanera.
Gent estranya que viu a la distància
que mai no vol acostar-se...
(O ets tu, la distant, la llunyana presència
que navega la mar amuntegant la ira
dels teus propis errors i dels teus dubtes?
No seràs tu potser l'estrany, l'enigma
que ells no poden resoldre?).
Gent que inspira indiferència. Passos
que eviten els teus llocs per no trobar-te.
Gent de gel inhumà, gents que no et veuen,
gents que tenen bons ulls, que no són cecs,
i que la teua veu sovint confonen
amb les remors més aspres de la vida
quan no és sinó tristor, protesta, i ànsia
quan es queixa i engendra dubtes, penes,
rancúnia i algun plor que pot contindre's...